

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2020 m. gegužės 13 d. Nr. 4D-2020/2-278
Vilnius

SKUNDŲ ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2020-03-03 gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą ir skundo papildymo dokumentus dėl Šiaulių miesto savivaldybės (toliau vadinama ir – Savivaldybė) administracijos pareigūnų galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 ir 2020-03-19 raštu Nr. S-961 teikiant atsakymus Pareiškėjui.

2. Pareiškėjas skunde ir skundo papildymo dokumentuose, be kitų aplinkybių, nurodo:

2.1. „[...] 2020 m. vasario 21 d. kreipiausi į [Savivaldybės administraciją] [...] ir [...] prašiau [...] a) pateikti prašomą informaciją ir išsamius motyvuotus (paremtus teisės normomis) paaiškinimus į keliamus klausimus; b) pateikti dokumentus, įrodančius, kad [Pareiškėjui] ar jo vienišai motinai, [Pareiškėjo] vaikystės metu, buvo teikiama socialinė parama (pašalpa) numatyta 1991 m. birželio 11 d. Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatyme“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[...] 2020 m. kovo 3 d. iš e-pašto dėžutės avilys@siauliai.lt buvo gautas [Savivaldybės administracijos] raštas, kuriame pridedamas priedas [...]. [...] ant [...] rašto nenurodytas numeris į kokį prašymą atsakoma; [...] [Savivaldybės administracijos] atsakymas ne visiškai motyvuotas, neparemtas įstatymo normomis, abstraktus, klaidinantis [...]. [...]“

2.3. „2020-03-09 [Vyriausybės kanceliarija] raštu Nr. PSA-284 persiuntė Pareiškėjo prašymą Savivaldybei, kuriame teigė: „[...] prašome Šiaulių miesto savivaldybės administraciją pagal kompetenciją išnagrinėti pareiškėjo keliamus klausimus ir atsakyti pareiškėjui [...]“. 2020-03-19 valdininkė Ingrida Kukanauzienė ir [...] Asta Lesauskienė raštu Nr. S-961 pateikė atsakymą [...]. [...] atsakymas nemotyvuotas, [...]. [...]“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo išsiaiškinti dėl skunde (skundo papildymo dokumentuose) nurodytų aplinkybių.

4. Su skundu ir skundo papildymo dokumentais, be kita ko, pateikta:

4.1. **Pareiškėjo 2020-02-21 kreipimasis, adresuotas Savivaldybei (kopija), kuriame, be kita ko, nurodyta:**

4.1.1. „[...] 2020-02-19 buvo gautas [Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos; toliau vadinama ir – SADM] raštas Nr. (8.6 E-45) SD-911, [...] [SADM] teigė, kad: [...] 1991 m. birželio 11 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymas (toliau – Įstatymas) Nr. I-1431, kuris reglamentavo valstybinių pašalpų moterims ir vaikus auginančioms šeimoms mokėjimą iš savivaldybių biudžetų lėšų. Šio Įstatymo 9 straipsnyje buvo nustatyta, kad

vienišoms motinoms vaikui išlaikyti ir auklėti mokama 0,4 minimalaus gyvenimo lygio dydžio pašalpa per mėnesį bei mokama iki vaikui sueina šešiolika (moksleiviui – aštuoniolika) metų. Pažymėjo, kad šiame Įstatyme vaiko išmokų mokėjimas nepilnamečiams asmenims nebuvo numatytas, tačiau Įstatymas numatė vienišoms motinoms pašalpą. SADM prašė kreiptis į deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją dėl informacijos suteikimo apie gautą paramą“;

4.1.2. „[...] Savivaldybės administracijos maloniai prašau suteikti administracinę paslaugą: a) pateikti prašomą informaciją ir išsamius motyvuotus (paremtus teisės normomis) paaiškinimus į keliamus klausimus; b) pateikti dokumentus, įrodančius, kad [Pareiškėjui] ar jo vienišai motinai, [Pareiškėjo] vaikystės metu, buvo teikiama socialinė parama (pašalpa), numatyta 1991 m. birželio 11 d. Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatyme“;

4.2. Savivaldybės administracijos 2020-03-02 raštas Nr. (28.1.7) SSP-1056, adresuotas Pareiškėjui (kopija), kuriame nurodyta:

„Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriuje 2020-02-27 buvo gautas Jūsų prašymas dėl informacijos suteikimo apie gautą paramą. Vadovaujantis 1991 m. birželio 11 d. priimtu Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymu (negalioja nuo 1994-11-18) buvo mokama pašalpa vienišoms motinoms. 1994 metais baigtų mokėti pašalpų vienišoms motinoms bylos buvo saugomos 20 metų. Vadovaujantis Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100, Šiaulių miesto savivaldybės Socialinės rūpybos 1994 metų bylų nomenklatūra, 2016 metais minėtos bylos buvo sunaikintos, todėl informacijos pateikti neturime galimybės“;

4.3. Pareiškėjo 2020-02-29 kreipimasis, adresuotas Vyriausybei (kopija), kuriame Pareiškėjas dėsto probleminius aspektus ir prašo informacijos, susijusios su jo senelio mirties aplinkybėmis, tapatybės dokumentų išdavimu ir pan.;

4.4. Vyriausybės kanceliarijos 2020-03-09 raštas Nr. PSA-284 (kopija), be kita ko, adresuotas Pareiškėjui ir Savivaldybės administracijai, kuriuo prašoma:

„[...] Šiaulių miesto savivaldybės administraciją [...] pagal kompetenciją išnagrinėti pareiškėjo keliamus klausimus ir atsakyti pareiškėjui“;

4.5. Savivaldybės administracijos 2020-03-19 raštas Nr. S-961, adresuotas Pareiškėjui (kopija), kuriame nurodyta:

„Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius 2020-03-07 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 Jums pateikė turimą informaciją.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Seimo kontrolierė, siekdama išsiaiškinti skunde ir skundo papildymo dokumentuose nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Savivaldybės administraciją, prašydama pateikti paaiškinimus dėl skundo (skundo papildymo dokumentų) teiginių bei atsakyti į Seimo kontrolierės klausimus.

6. Iš Savivaldybės administracijos pateiktų paaiškinimų nustatyta:

6.1. „Savivaldybės administracijoje 2020-02-21 reg. Nr. GP-232 elektroniniu paštu buvo gautas [Pareiškėjo] kreipimasis dėl informacijos, susijusios su socialinės paramos (pašalpos) teikimu (toliau – Kreipimasis Nr. 1) Pareiškėjui ar jo vienišai motinai pagal 1991-06-11 priimtą Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymą. 2020-02-27 Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Socialinių išmokų skyriui (toliau – Skyrius) buvo nukreiptas šis kreipimasis, kurį nagrinėjo vyriausioji specialistė Ingrida Kukanauzienė.“

6.2. „[...] Kreipimosi Nr. 1 nagrinėjimo metu Savivaldybė nedisponavo ir šiuo metu nedisponuoja Pareiškėjo prašoma pateikti informacija (dokumentais). Pažymėtina, kad pašalpos

vienišoms motinoms buvo mokamos vadovaujantis 1991 m. birželio 11 d. priimtu Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymu (toliau - Įstatymas), kuris negalioja nuo 1994-11-18. Pagal šį Įstatymą pašalpos buvo paskirtos ir 1994 metais baigtos mokėti, o atitinkami su tuo susiję dokumentai buvo saugomi 20 metų. Vadovaujantis Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100, Šiaulių miesto savivaldybės Socialinės rūpybos 1994 metų bylų nomenklatūra, 2016 metais minėtos bylos buvo sunaikintos, todėl Pareiškėjo prašomų dokumentų pateikti neturime galimybės, todėl negalime pateikti ir konkrečios platesnės informacijos į keliamus klausimus. Apie tai Pareiškėjas buvo informuotas.“

6.3. „Pareiškėjas, teikdamas Savivaldybei kreipimąsi dėl informacijos, kartu pridėjo ir Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Asmenų priėmimo ir dokumentų valdymo skyriaus atsakymą į Pareiškėjo 2020-02-14 kreipimąsi. Atsakyme Pareiškėjui buvo nurodyta, kad 1994 m. lapkričio 3 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos valstybinių pašalpų šeimoms, auginančioms vaikus, įstatymą Nr. I-621, kuris įsigaliojo nuo 1995 m. sausio 1 d. Įstatyme numatytas šeimos pašalpos mokėjimas: gimus kūdikiui; šeimai, pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą neturinčiai teisės gauti motinystės (tėvystės) pašalpos, mokama 0,75 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį už kiekvieną vaiką nuo jo gimimo iki trejų metų; šeimai pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą turinčiai teisę gauti motinystės (tėvystės) pašalpą, mokama 0,75 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį už kiekvieną nuo vienerių iki trejų metų vaiką. Įstatymo įsigaliojimo dieną Pareiškėjui jau buvo sukakę daugiau nei trys metai, todėl ir nebuvo pakartotinai nurodytos tos pačios Įstatymo nuostatos, nes Pareiškėjas nebepateko į šio teisės akto reguliavimo sritį. Savivaldybė negali atsakyti, kodėl aukščiau minėtuose įstatymuose 1995–1998 m. įstatymų leidėjo – Lietuvos Respublikos Seimo – nebuvo numatytas vaiko pinigų mokėjimas.“

6.4. „[...] Savivaldybės administracijos Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Socialinių išmokų skyrius pagal kompetenciją [2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056] pateikė [Pareiškėjui] informaciją, susijusią su pašalpų mokėjimu aktualiame laikotarpiu, bei nurodė, kad dokumentų apie pašalpų mokėjimą iki 1995 m. pateikti negali, nes, vadovaujantis Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100, Šiaulių miesto savivaldybės Socialinės rūpybos 1994 metų bylų nomenklatūra, 2016 metais minėtos bylos buvo sunaikintos.“

6.5. „[...] Skyrius 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 pateikė tokia apimtimi turimą informaciją. Pareiškėjas pateiktame prašyme nurodė savo duomenis, iš kurių matyti, kad nurodyto Įstatymo įsigaliojimo dieną Pareiškėjui jau buvo sukakę daugiau nei trys metai, todėl nurodyto Įstatymo nuostatos jam nebuvo taikomos. Matyti, kad, vadovaujantis nurodytu Įstatymu, 1995–1998 metais šeimos pašalpa nebūtų priklausiusi.“

6.6. „Savivaldybės administracijoje Pareiškėjo kreipimasis dėl informacijos elektroniniu paštu buvo gautas 2020-02-21, o atsakymas 2020-03-03 Pareiškėjui išsiųstas jo nurodytu elektroniniu paštu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 933 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 26 punktu, prašymų nagrinėjimas negali užtrukti [...] ilgiau kaip 20 darbo dienų. Atsakymas pateiktas laiku.“

6.7. „Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius atsakydamas į Pareiškėjo Kreipimąsi Nr. 1 nurodė, kad atsakinėja į 2020-02-27 Skyriuje gautą jo prašymą, tačiau reikia patikslinti, kad buvo teiktas atsakymas į Kreipimąsi Nr. 1, Savivaldybėje gautą 2020-02-21, reg. Nr. GP-232, kuris nebuvo nurodytas.“

6.8. „[...] Skyrius 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 pateikė Pareiškėjui turimą informaciją, nurodė, kad vadovaujantis 1991 m. birželio 11 d. priimtu Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymu (toliau – Įstatymas) buvo mokama pašalpa vienišoms motinoms, ir kad šis Įstatymas negalioja nuo 1994-11-18. [...]“

6.9. „Pareiškėjo Kreipimasis Nr. 1 išnagrinėtas pakartotinai ir atsakymas 2020-04-27

raštu Nr. SG-460 išsiustas Pareiškėjui elektroniniu paštu. [...].“

6.10. „Savivaldybėje 2020-03-09 (registracijos Nr. G-1634) gautas Vyriausybės kanceliarijos 2020-03-09 Nr. PSA-284 persiustas Pareiškėjo 2020-02-29 prašymas (toliau – Kreipimasis Nr. 2) [...]. Kreipimasis Nr. 2 nukreiptas nagrinėjimui Skyriui, kurį nagrinėjo vyriausioji specialistė Ingrida Kukanauzienė.“

6.11. „Savivaldybės administracija nedisponavo ir nedisponuoja Pareiškėjo 2020-02-29 Kreipimesi Nr. 2 prašoma suteikti informacija. Savivaldybės administracija nesprendžia pilietybės klausimo suteikimo.“

6.12. „Skyrius, gavęs Pareiškėjo 2020-02-29 Kreipimąsi Nr. 2, jį išnagrinėjo ir kadangi Savivaldybės administracija nedisponuoja prašoma Pareiškėjo suteikti informacija į jo užduodamus klausimus, t. y., su pilietybės sprendimo priėmimu ir paso suteikimu 1991–1993 m., kokią Pareiškėjo senelis būtų galėjęs gauti pensiją ir kt. (Pareiškėjo senelis A nurodytu laikotarpiu gyveno Joniškio rajone), Pareiškėjui 2020-03-19 raštu Nr. S-961 buvo išsiusta informacija, kad visa turima informacija [...] jau pateikta 2020-03-07 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056. Minėtame rašte padaryta techninė klaida, neteisingai buvo nurodyta jau pateikto rašto data (turėjo būti nurodyta išsiusto rašto data 2020-03-02, o buvo nurodyta 2020-03-07).“

6.13. „Savivaldybės administracija atsakyti į Pareiškėjo 2020-02-29 Kreipimesi Nr. 2 užduodamus klausimus negalėjo, nes tai ne Savivaldybės administracijos kompetencija.“

6.14. „Skyrius 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 pateikė atsakymus į Pareiškėjo 2020-02-21 Kreipimąsi Nr. 1. Į 2020-03-09 Savivaldybės administracijoje gautą 2020-02-29 Kreipimąsi Nr. 2 informacija nebuvo pateikta, nes Savivaldybės administracija nedisponuoja prašoma informacija (su pilietybės sprendimo priėmimu ir paso suteikimu 1991–1993 m., kokią Pareiškėjo senelis būtų galėjęs gauti pensiją ir kt.). [...].“

6.15. „Savivaldybės administracija Pareiškėjui suteikti jo prašomos informacijos į jo užduodamus klausimus dėl sprendimų priėmimo suteikiant pilietybę 1991 metais, kokią galėjo gauti Pareiškėjo senelis pensiją, kokia įstaiga turi pareigą saugoti finansinės atskaitomybės dokumentus, kurie pažymi valstybės pareigūnui skiriamų lėšų dydį ir skaičių, pateikti neturi galimybes, nes tai nėra jos kompetencija. **Savivaldybės administracija pakartotinai išnagrinėjusi Pareiškėjo Kreipimąsi Nr. 2 2020-04-28 raštu Nr. SG-466 Pareiškėjui pateikė turimą Civilinės metrikacijos skyriaus informaciją apie [Pareiškėjo senelį] [...]. [...]. Iš Pareiškėjo ir Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus pateiktos informacijos matyti, kad [Pareiškėjo senelis] 1991–1993 metais gyveno <...>.**“

6.16. Savivaldybės administracijos 2020-04-27 rašte Nr. SG-460, adresuotame Pareiškėjui (kopija), nurodyta:

6.16.1. „Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje 2020-03-25 (registracijos Nr. G-2287) buvo gautas [...] Seimo kontrolieriaus 2020-03-24 raštas Nr. 4D-2020/2-278/3D-775, kuriame pateikta informacija, kad Jūs pateikėte skundą dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 pateiktos informacijos“;

6.16.2. „Informuojame, kad Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje 2020-02-21 (registracijos Nr. GP-232) elektroniniu paštu buvo gautas Jūsų kreipimasis dėl informacijos, susijusios su socialinės paramos (pašalpos) teikimu Jums ar Jūsų vienišai motinai pagal 1991-06-11 priimtą Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymą. 2020-02-27 Jūsų kreipimasis buvo perduotas nagrinėti Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui (toliau – Skyrius)“;

6.16.3. „Skyrius 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 Jums pateikė informaciją, kad vadovaujantis 1991 m. birželio 11 d. priimtu Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymu (toliau – Įstatymas) buvo mokama pašalpa vienišoms motinoms. Nurodytas Įstatymas nuo 1994 m. lapkričio 18 d. nebegalioja. 1994 metais baigtų mokėti pašalpų vienišoms motinoms bylos buvo saugomos 20 metų. Vadovaujantis Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100, Šiaulių miesto savivaldybės Socialinės rūpybos 1994 metų bylų nomenklatūra, 2016 metais minėtos bylos

buvo sunaikintos. Pakartotinai išnagrinėję Jūsų prašymą informuojame, kad 1996-05-09 pašalpų ir pensijų skyrimo dokumentų ilgo saugojimo bylų apyrašė Nr. 3 1994 metais užbaigtų mokėti vienišoms motinoms asmens bylų sąrašė, kurios buvo sunaikintos 2016 metais, [Pareiškėjo motinos] pavardė yra, todėl, manytina, kad [Pareiškėjo motinai] buvo mokama pašalpa vienišoms motinoms, tačiau dokumentų Skyrius pateikti negalėjo ir negali. Pažymėtina, kad šiame Įstatyme vaiko išmokų mokėjimas nepilnamečiams asmenims nebuvo numatytas“;

6.16.4. „Teikdamas Savivaldybei kreipimąsi dėl informacijos, Jūs kartu pridėjote ir Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Asmenų priėmimo ir dokumentų valdymo skyriaus (toliau – SADM Skyrius) Jums pateiktą 2020-02-19 atsakymą Nr. (8.6 E-45) SD-911 į Jūsų 2020-02-14 kreipimąsi. Minėtame atsakyme Jums buvo suteikta informacija, kad 1994 m. lapkričio 3 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos valstybinių pašalpų šeimoms, auginančioms vaikus, įstatymą Nr. I-621, kuris įsigaliojo nuo 1995 m. sausio 1 d. (toliau – Įstatymas). Įstatyme buvo numatytas šeimos pašalpos mokėjimas: gimus kūdikiui; šeimai, pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą neturinčiai teisės gauti motinystės (tėvystės) pašalpos, mokama 0,75 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį už kiekvieną vaiką nuo jo gimimo iki trejų metų; šeimai pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą turinčiai teisę gauti motinystės (tėvystės) pašalpą, mokama 0,75 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį už kiekvieną nuo vienerių iki trejų metų vaiką. Atsižvelgiant į tai, Jums nebuvo pakartotinai nurodytos tos pačios Įstatymo nuostatos, kurias pateikė SADM Skyrius. 2020-02-21 teiktame prašyme Jūs nurodėte savo asmens duomenis, iš kurių matyti, kad nurodyto Įstatymo įsigaliojimo dieną Jums jau buvo sukakę daugiau nei trys metai, todėl šios Įstatymo nuostatos Jums nebuvo taikomos. Šeimos pašalpa nebuvo mokėta“;

6.16.5. „1997 m. spalio 23 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos valstybinių pašalpų šeimoms, auginančioms vaikus, įstatymo papildymo 41 straipsniu ir 9 bei 11 straipsnių papildymo įstatymas, kurio 41 straipsniu buvo numatytas pašalpos skyrimas šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų, įsigaliojo nuo 1997-11-01. Iš Jūsų pateiktų duomenų supratome, kad Jūsų mama turi vieną vaiką, todėl, ir priėmus Įstatymo papildymą, jo nuostatos Jums nebuvo taikomos ir pašalpa nebuvo paskirta“;

6.16.6. „Apgailestaujame, tačiau Savivaldybė negali atsakyti Jums, kodėl aukščiau minėtuose įstatymuose 1995–1998 m. įstatymų leidėjo – Lietuvos Respublikos Seimo – nebuvo numatytas vaiko pinigų mokėjimas“;

6.16.7. „Šis atsakymas gali būti skundžiamas: Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyriui (Dvaro g. 81, Šiauliai) ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šio atsakymo įteikimo, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, Regionų apygardos administraciniam teismui bet kuriuose šio teismo rūmuose ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo šio atsakymo įteikimo. Dėl valstybės tarnautojų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje turite teisę pateikti skundą Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka per vienerius metus nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo. Skundas paduodamas Gedimino pr. 56, Vilnius.“

6.17. Savivaldybės administracijos 2020-04-28 rašte Nr. SG-466, adresuotame Pareiškėjui (kopija), nurodyta:

6.17.1. „Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje 2020-03-25 (registracijos Nr. G-2287) buvo gautas [...] Seimo kontrolieriaus 2020-03-24 raštas Nr. 4D-2020/2-278/3D-775, kuriame pateikta informacija, kad Jūs pateikėte skundą dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2020-03-19 raštu Nr. S-961 suteiktos informacijos“;

6.17.2. „Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje 2020-03-09, reg. G-1634, buvo gautas Vyriausybės kanceliarijos 2020-03-09 Nr. PAS-284 persiūstas Jūsų 2020-02-29 prašymas, kuriame Jūs, pagal kiekvienos įstaigos kompetenciją, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos ir Teisingumo ministerijos prašėte suteikti administracinę paslaugą ir motyvuotai paaiškinti, kieno pareiga ir funkcijos 1991 m. pabaigoje buvo spręsti [Pareiškėjo senelio] pilietybės klausimą bei kitus

su šiuo klausimu susijusius sprendimus. Prašyme Jūs taip pat nurodėte, kad Jūsų senelis gyveno <...>. Jūsų prašymas buvo išnagrinėtas ir kadangi Šiaulių miesto savivaldybės administracija negali pateikti Jums Jūsų prašomos informacijos į Jūsų užduodamus klausimus (t. y. su pilietybės sprendimo priėmimu ir paso suteikimu, kokią Jūsų senelis būtų galėjęs gauti pensiją ir kt.), nes ji nedisponuoja tokia informacija, 2020-03-19 raštu Nr. S-961 Jums ir buvo atsakyta, kad 2020-03-07 Nr. (28. 1.7) SSP-1056 raštu pateikėme turimą informaciją. Minėtame rašte padaryta techninė klaida, neteisingai buvo nurodyta Jums jau pateikto rašto data (turėjo būti nurodyta išsiųsto rašto data 2020-03-02, o buvo nurodyta 2020-03-07), apgailestaujame dėl įvykusios klaidos“;

6.17.3. „Pakartotinai išnagrinėję minėtą Jūsų prašymą ir 2020-03-30 prašymą, gautą 2020-03-30, reg. Nr. GP-355) suteikti informaciją apie Jūsų senelį [...], Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Civilinės metrikacijos skyrius informuoja, kad [Pareiškėjo senelis], gimęs <...>, mirė <...>. Mirties įrašas Nr. 2, sudarytas Joniškio rajono Skaistgirio seniūnijoje <...> Dokumentas, patvirtinantis mirties faktą: medicininis mirties liudijimas Nr. <...> išduotas <...>. Pareiškėjas, įregistravęs mirtį, C. Duomenų apie [Pareiškėjo senelio] gimimą nėra. Dėl 1991 m. kreipimosi į Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrių [Pareiškėjo senelio] gimimo liudijimui gauti, informacijos pateikti negalime, nes vadovaujantis Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100, Civilinės būklės aktų įrašų ir juos patvirtinančių dokumentų saugojimo terminų rodykle, [...], 1991 m. prašymai, pasibaigus saugojimo terminui, sunaikinti“;

6.17.4. „Papildomai informuojame, kad paso išdavimą reglamentavo Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 m. lapkričio 8 d. nutarimu Nr. I-766 patvirtinti Lietuvos Respublikos piliečio paso nuostatai. Šių nuostatų 4 straipsniu buvo nustatyta, kad klausimus dėl Lietuvos Respublikos piliečio paso išdavimo asmenims, išvardintiems Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 1 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 punktuose, sprendė policijos komisariatų migracijos tarnybos“;

6.17.5. „Šis atsakymas gali būti skundžiamas: Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyriui (Dvaro g. 81, Šiauliai) ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šio atsakymo įteikimo, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, Regionų apygardos administraciniam teismui bet kuriuose šio teismo rūmuose ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo šio atsakymo įteikimo. Dėl valstybės tarnautojų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje turite teisę pateikti skundą Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka per vienerius metus nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo. Skundas paduodamas Gedimino pr. 56, Vilnius.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

7.1. **Istatymai:**

7.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]“

22 straipsnio 3 dalis – „Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

7.1.2. *Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme* nustatyta:

3 straipsnio 5 dalis – „Informacija – žinios, kuriomis disponuoja institucija, vykdydama viešąsias funkcijas.“

4 straipsnio 1 dalis – „Institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams (toliau – pareiškėjas) dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.“

6 straipsnis – „Institucija, teikdama dokumentus, vadovaujasi šiais principais: [...] 2) *dokumentų tikslumo* – pareiškėjui teikiami dokumentai turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus; [...]“

7.1.3. *Viešojo administravimo įstatyme* nustatyta:

3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...] 13) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...]“

7.1.4. *Vietos savivaldos įstatyme* nustatyta:

6 straipsnis – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: [...] 43) socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas; [...]“

7.2. **Vyriausybės teisės aktai:**

7.2.1. Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose *Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* reglamentuojama:

35 punktas – „Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: [...] 35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...]“

7.2.2. Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymu Nr. V-117 (Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2019-08-30 įsakymo Nr. VE-41 redakcija) patvirtintose *Dokumentų rengimo taisyklėse* reglamentuojama:

32 punktas – „Gauto dokumento nuoroda rašoma atsakomuosiuose dokumentuose. Jei gauto dokumento nuoroda dėstoma turinyje, ją sudaro žodis „Į“, dokumento, į kurį atsakoma, data ir jam suteiktas sudarytojo registracijos numeris, pvz., Į 2019-05-22 Nr. AK-847. Jei šių duomenų nėra, kartu su žodžiu „Į“ pateikiama kita dokumento informacija (dokumento gavimo data, dokumento rūšis ar kt.), pvz., Į 2019-07-11 gautą prašymą.“

7.2.3. Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-03-09 įsakymu Nr. V-100 patvirtintoje *Bendrijų dokumentų saugojimo terminų rodyklėje* reglamentuojama:

1 punktas – „Bendrijų dokumentų saugojimo terminų rodyklė (toliau – Rodyklė) nustato valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, valstybės įgaliotų asmenų (toliau – įstaigos) dokumentų, sudaromų vykdant vidaus administravimo ir kitas bendrąsias funkcijas, saugojimo terminus.“

„10.23. Prašymai taikyti neapmokestinamąjį pajamų dydį, skirti materialinę paramą. Dokumentų saugojimas. Minimalus saugojimo terminas (metais): 10.“

Tyrimo išvados

8. Seimo kontrolierė gavo Pareiškėjo skundą ir skundo papildymo dokumentus dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 ir 2020-03-19 raštu Nr. S-961 teikiant Pareiškėjui atsakymus.

Dėl Pareiškėjo skunde (skundo papildymo dokumentuose) nurodytų aplinkybių Seimo kontrolierė kreipėsi į Savivaldybės administraciją.

9. Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 43 punkte įtvirtintomis nuostatomis, viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas.

Pažymėtina, kad, be Vietos savivaldos įstatyme reglamentuojamų funkcijų, bendrajai Savivaldybės kompetencijai priskirtinos funkcijos, susijusios su asmenų skundų ir prašymų nagrinėjimu.

Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį, kad Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje reglamentuojami pagrindiniai principai, kuriais savo veikloje turi vadovautis viešojo administravimo subjektai, vieni jų – įstatymo viršenybės principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus; taip pat išsamumo principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Pagal Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas nuostatas, institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams dokumentus (informaciją), išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus. Šiame kontekste Seimo kontrolierė taip pat atkreipia dėmesį, kad to paties teisės akto 3 straipsnio 5 dalyje reglamentuojama *informacijos* sąvoka, pagal kurią informacija laikytinos žinios, kuriomis disponuoja institucija, vykdydama viešąsias funkcijas. Atitinkamai, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtintas dokumentų tikslumo principas, reiškiantis, jog pareiškėjui teikiami dokumentai (informacija) turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus (informaciją). Taigi, institucijos (įtraukiant ir Savivaldybės administraciją) privalo teikti pareiškėjams arba jų atstovams tik tą informaciją (dokumentus), kuria savo veikloje jos disponuoja, vykdydamos viešąsias funkcijas.

Vadovaujantis Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės) 35.2 punkte įtvirtintomis nuostatomis, atsakymai į prašymus turi būti parengiami atsižvelgiant į jo turinį, t. y., į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją turi būti atsakoma pateikiant prašomą informaciją Teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

10. Pareiškėjas skunde Seimo kontrolierei nurodė, jog 2020-02-21 kreipėsi į Savivaldybės administraciją dėl informacijos (dokumentų), susijusių su socialinės paramos (pašalpos) Pareiškėjui (jo motinai) pagal 1991-06-11 priimtą Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymą teikimu, pateikimo (pažymos 2.1 ir 4.1 punktai). Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės administracija 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 pateikė Pareiškėjui atsakymą (pažymos 4.2 punktas).

Pareiškėjas skunde taip pat pažymėjo, kad Vyriausybės kanceliarija 2020-03-09 raštu Nr. PSA-284 persiuntė Savivaldybės administracijai nagrinėti pagal kompetenciją jo 2020-02-29 kreipimąsi dėl informacijos, susijusios su jo Pareiškėjo senelio mirties aplinkybėmis, tapatybės dokumentų seneliui išdavimu, socialinės paramos (pašalpos) seneliui skyrimu ir pan., pateikimo (pažymos 2.3, 4.3 ir 4.4 punktai). Savivaldybės administracija 2020-03-19 raštu Nr. S-961 pateikė Pareiškėjui atsakymą į 2020-02-29 prašymą (pažymos 4.5 punktas).

Pareiškėjas skundėsi Seimo kontrolierei, kad Savivaldybės administracijos pateikti atsakymai į 2020-02-21 ir 2020-02-29 prašymus yra netinkami, „ne visiškai“ motyvuoti, abstraktūs ir pan. (pažymos 2.2 ir 2.3 punktai).

11. Pagal Seimo kontrolierei Savivaldybės administracijos pateiktą informaciją (paaiškinimus) ir dokumentus nustatyta, kad Pareiškėjo skundo tyrimo metu Savivaldybės

administracija pakartotinai išnagrinėjo Pareiškėjo 2020-02-21 prašymą ir 2020-04-27 raštu Nr. SG-460 pateikė Pareiškėjui tinkamą atsakymą (laikydamosi įstatymo viršenybės, išsamumo principų, Taisyklių 35.2 punkte reglamentuojamų nuostatų, pateikė Pareiškėjui informaciją, susijusią su pašalpų vienišoms motinoms (jų vaikams) mokėjimu pagal 1991-06-11 priimtą Lietuvos Respublikos paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymą (ta informacijos apimtimi, kuria savo veikloje disponuoja Savivaldybės administracija), motyvuotai paaiškino, kodėl, pagal pirmiau minėtą įstatymą, Pareiškėjui nebūtų priklausiusi socialinė pašalpa (socialinė pašalpa tuo metu buvo skiriama vaikams nuo gimimo iki trijų metų, o įstatymo įsigaliojimo dieną Pareiškėjui jau buvo sukakę daugiau nei trys metai) ir kodėl Savivaldybės administracija negali pateikti Pareiškėjui dokumentų, susijusių su jo motinai galimai mokėtos socialinės pašalpos pagal pirmiau minėtą įstatymą, kopijų (pasibaigęs Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklėje įtvirtintas tokio pobūdžio dokumentų saugojimo terminas, dokumentai sunaikinti) (pažymos 6.16 punktas).

Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad Savivaldybės administracija pakartotinai išnagrinėjo Pareiškėjo 2020-02-29 prašymą ir 2020-04-28 raštu Nr. SG-466 pateikė Pareiškėjui tinkamą atsakymą (laikydamosi įstatymo viršenybės, išsamumo principų, Taisyklių 35.2 punkte reglamentuojamų nuostatų, pateikė Pareiškėjui informaciją apie jo senelio mirties, tapatybės dokumentų seneliui išdavimo aplinkybes (ta informacijos apimtimi, kuria savo veikloje disponuoja Savivaldybės administracija), taip pat motyvuotai nurodė priežastis, kodėl Savivaldybės administracija negali pateikti Pareiškėjui prašomo dokumento (1991 metų kreipimosi į Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrių gauti Pareiškėjo senelio gimimo liudijimą) kopijos (pasibaigęs Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklėje įtvirtintas tokio pobūdžio dokumentų saugojimo terminas, dokumentai sunaikinti) (pažymos 6.17 punktas).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei atkreipiant dėmesį, kad po pakartotinių Savivaldybės administracijos 2020-04-27 atsakymo Nr. SG-460 ir 2020-04-28 atsakymo Nr. SG-466 pateikimo Pareiškėjas į Seimo kontrolierę nesikreipė, darytina išvada, jog, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos buvo išspręstos gera valia.

12. Apibendrinant, konstatuotina, kad Pareiškėjo skundo dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 ir 2020-03-19 raštu Nr. S-961 teikiant atsakymus Pareiškėjui, tyrimas nutrauktinas, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalies nuostatomis [skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės].

13. Papildomai atkreiptinas Savivaldybės administracijos dėmesys į tai, kad, Dokumentų rengimo taisyklių 32 punkte įtvirtinta nuostata, kuria vadovaujantis, gauto dokumento nuorodą sudaro žodis „I“, dokumento, į kurį atsakoma, data ir jam suteiktas sudarytojo registracijos numeris. Jeigu šių duomenų nėra, kartu su žodžiu „I“ pateikiama kita dokumento informacija (dokumento gavimo data, dokumento rūšis ar kt.) (pažymos 7.2.2 punktas).

Remiantis tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateikta informacija (dokumentais), Savivaldybės administracija, 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 teikdama atsakymą į Pareiškėjo 2020-02-21 kreipimąsi, netiksliai nurodė dokumento (kreipimosi), į kurį atsakoma, datą (klaidingai nurodyta, kad atsakoma į Pareiškėjo 2020-02-27 kreipimąsi, nors buvo teikiamas atsakymas į 2020-02-21 prašymą). Tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktuose paaiškinimuose tai patvirtino ir pati Savivaldybės administracija (pažymos 6.7 punktas). Atliekant tyrimą nustatyta, kad techninio pobūdžio informacijos netikslumai, susiję su data, taip pat buvo padaryti ir Savivaldybės administracijos 2020-03-19 atsakymo Nr. S-961 tekste (pažymos 6.12 punktas).

Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės administracijai teiktina rekomendacija.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), 2020-03-02 raštu Nr. (28.1.7) SSP-1056 ir 2020-03-19 raštu Nr. S-961 teikiant Pareiškėjui atsakymus, tyrimą nutraukti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

15. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Šiaulių miesto savivaldybės administracijai rekomenduoja:

imtis priemonių tam, kad ateityje Šiaulių miesto savivaldybės administracijai teikiant asmenims atsakymus į jų kreipimosi raštus būtų tiksliai nurodoma dokumento, į kurį atsakoma, informacija (rekvizitai), laikantis Dokumentų rengimo taisyklėse reglamentuojamos tvarkos, taip pat atsakymo tekste būtų nurodomos tikslios nuorodos į ankstesnius Šiaulių miesto savivaldybės administracijos asmenims teiktus dokumentus (atsakymus) (jeigu tokių yra).

Apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė